

ger, men ere beskedne. Altsaa, jeg maa rose de ærede Medlemmers Beskedenhed. Jeg vil dernæst sige, at der er en Yttring til af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, som forekommer mig forunderlig. Han siger nemlig, at han ikke er istand til at se, hvilken Forskjel der er imellem at sætte Penge i et eller andet Aktieforetagende, f. Ex. Kolindsunds Udtørring, og saa at ville hjælpe dem, der ved Aktietegning have tilveiebragt et Jernbaneanlæg. Det forekommer mig dog meget tvivlsomt, om det er rigtigt at udtørre alle mulige Søer, saa der tilsidst intet Vand bliver til Brøndene. Det er dog muligt, at det ikke er i Statens Interesse, thi det kan gaa her som andre Steder i Verden, at man helt har maattet forlade visse Egne, fordi der ikke fandtes tilstrækkeligt Vand. Jeg vil haabe, det ikke gaar saa vidt med denne Egn omkring Kolindsund; men i hvert Fald er det dog aabenbart, at de, der have villet udtørre Kolindsund, ikke have givet sig ud for at handle i Statens Interesse. Jeg tror, de aabent have vedkjendt sig, at Meningen dermed var, at det skulde være et rentabelt Foretagende, og de have altsaa været ligesaa aabne, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg) før roste sig af at have været. De have troet, det kunde give Noget i Pungen at sætte Penge deri. Det er altsaa et privat Foretagende, der gjerne kan blive til Nytte for den paagjældende E:n — det har jeg ikke Noget imod. Men deres Stilling, som have anlagt en Jernbane, navnlig denne Jernbane, som uundgaaelig maa komme til at udgjøre et Hovedled i det jydsk Jernbanenet — forekommer mig at være en helt anden. Disse Folk have gavnnet det Almene. Der er umaadelig Forskjel paa deres Stilling til det Offentlige og saa de Herreres, som have istandbragt Udtørringen af Kolindsund. Jeg nævner dette Aktieforetagende, fordi det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds tidligere har nævnt det. Jeg skal ikke komme videre tilbage til Spørgsmaalet om, hvorvidt det private Initiativ bør bruges i den Slags Sager eller ikke. Jeg har indrømmet det ærede Medlem, at, dersom det var et Anlæg, der var iværksat for at visse Folk skulde tjene Penge, vilde jeg holde med det ærede Medlem. Thi vi ere belærte af Erfaringen om, at det er farligt at komme ind paa den Vej, og at Staten her saa lidt som nogen anden Stat skal give sig af med at yde sin Støtte dertil. Deri har det ærede Medlem Ret, og det er ikke ironisk ment, men min virkelige Mening, naar jeg anerkjender, at det ærede Medlem har Fortjeneste af at have hævdet det Standpunkt. Jeg siger dette i Anledning af en Yttring af det ærede Medlem. Om den foreliggende Bane har det ærede Medlem jo imidlertid selv indrømmet, at her er ikke Svindel, og man kan heller ikke sige, at der er Udfigt til Svindel. Thi Banen er der, og der er ikke Tale om, at Noget skal kunne

tjene noget A parte ved, at Staten overtager den. Der er kun Tale om, at de, der have sat Pengene i den, tabe Halvdelen af disse (Verg: Nei, de tjene Halvdelen!). So, de tabe det Halve, og det kan dog ikke betegnes som Svindel. Der kan jo komme den Tid, da denne Bane ligesaa godt kan betale sig som andre Baner; men saa er det Uret at sige, at disse Folk vinde ved at opgive Halvdelen af, hvad de have sat i den, dette gjøre de aldeles ikke. Men i hvert Fald maa dog det ærede Medlem indrømme, at om Svindelri kan der ikke være Tale om i den Foretning. Derfor har det ærede Medlem efter min Mening Uret i at anvende sin i Almindelighed rigtige Grundføtning paa et Foretagende som dette og navnlig paa Statskassens Overtagelse deraf, efter at Staten ved en anden Leilighed tilstrækkelig har vist, at den ønsker at gjøre sig til Herre over Jernbanetrafikken i Landet i det Hele taget. Der er iøvrikt en Ting, hvori jeg giver det ærede Medlem Medhold, og det er deri, at man ikke just kan sige, at det er nødvendigt, at vi netop nu kjøbe denne Bane. Men jeg har den Overbevisning, at, hvis der kommer et Tidspunkt, hvor Staten finder, at den nu bør komme i Besiddelse af Banen, saa er der Udfigt til, at vi komme til at betale den Halvdelen af Aktierne, som de Vedkommende nu frivillig ville opgive. Det kan være, at den Modstand, som nu gjøres, kan komme til at stride imod Statskassens Interesser. Det forekommer mig lidt underligt, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg) har saa lidt Tillid til sin Sag, at han ikke tør lade denne Sag gaa videre. Der kan jo ikke Undet end vindes ved, at Sagen kommer i Udvalg, saa kan der jo uden al Lidenfskab gives en ren og klar Udsvilling i en Betænkning, og man skal komme til at se klart, hvori Feilen bestaar. Man vil da ganske anderledes kunne komme til Erkjendelse af, hvor der er Feil og hvor ikke, end det kan ske under en Debat, under hvilken, om der end just ikke er nogen Lidenfsbelighed, saa dog den rolige og klare Behømsmelse af Forholdene ikke er tilstede. Jeg haaber derfor, at man befrier det ærede Medlem for at faae sat sin Villie igjennem i dette Tilfælde, da det maaste kunde komme til at skade Interesser, som han ellers giver sig ud for at ville fremme — eller rettere, som jeg er overbevist om, at han ønsker fremmede.

Formanden (Krabbe): Der er nu indtegnnet lige saa mange Talere som igaar ved denne Tid. Jeg er overbevist om, at det høie Thing er enigt med mig i, at dette nødig bør gjentages. Jeg maa tvertimod være af den Mening, at Sagen bør sluttes idag, og jeg skal anmode ærede Medlemmer om at tage noget Hensyn hertil.

Clausen: Jeg havde ikke tænkt at tage Ordet i denne Sag, men da det synes, at Dis-